

HEPATİT B AŞISI

BİLMENİZ GEREKENLER

1. Hepatit B nedir?

Hepatit B karaciğeri etkileyen ciddi bir hastalıktır. Etken hepatit B virüsüdür (HBV). HBV:

Akut hastalık formunda:

- iştah kaybı • ishal ve kusma
- yorgunluk hissi • sarılık (deride ve gözlerde)
- kaslarda, eklemlerde ve midede ağrılara yol açabilir.

Akut hastalık daha çok erişkinlerde görülürken çocuklarda genellikle akut formunda gözlenmez.

Bazı kişilerde hastalığın ilerlemesiyle görülen ciddi **kronik hastalık** formunda:

- karaciğer harabiyeti (siroz)
- karaciğer kanseri • ölüm görülebilir.

Kronik enfeksiyon erişkinlere göre süt çocuğu ve daha büyük çocuklarda daha çok görülür. Hasta kişilerin görünüşleri normal olmasına rağmen hastalığı diğer insanlara yayarlar.

- 2005 de yaklaşık 51,000 kişi hepatit B virüsüyle enfekte oldu
- Amerika Birleşik Devletlerinde yaklaşık 1.25 milyon kronik hepatit B virüs enfeksiyonlu kişi vardır.
- Her yıl 3000 – 5000 kişi HBV nin neden olduğu siroz veya karaciğer kanserinden ölmektedir.

Hepatit B virüsü enfekte kişinin kan ve vücut sıvılarıyla temasla yayılır. Hastalık aşağıdaki birçok yolla bulaşır:

- doğum sırasında annenin kanı veya vücut sıvılarıyla temas;
- ısırık, kesi veya yara gibi deri bütünlüğünün bozulduğu yerlerle kan veya vücut sıvılarının teması;
- diş fırçası veya jiletler gibi üzerinde kan veya vücut sıvılarını bulundurabilen eşyalarla temas;
- enfekte kişiyle korunmasız cinsel ilişki;
- yasadışı ilaçların enjeksiyonunda iğnelerin paylaşılması;
- iş sırasında, kullanılmış bir iğnenin batması.

2. Hepatit B aşısı: Niçin aşılanmalıyız?

Hepatit B aşısı hepatit B yi ve onun ciddi sonuçları olan karaciğer kanseri ve sirozu önleyebilir.

Çocuklar için rutin hepatit B aşılması ABD de 1991 de başlamıştır. Bundan sonra hastalığın görülme sıklığı çocuklar ve adölesanlarda %95 den fazla – tüm yaş gruplarında da %75 azalmıştır.

Hepatit B aşısı hepatit B virüsünün bir bölümünden yapılmaktadır. HBV enfeksiyonuna neden olmaz.

Hepatit B aşısı genellikle 3 veya 4 dozluk bir seri şeklinde uygulanır. Bu aşı serisi tamamlandığında uzun yıllar belki de ömür boyu sürecek bir korunma sağlanır.

3. Kim ve ne zaman hepatit B aşısı olmalıdır?

Çocuklar ve Adölesanlar

- Bütün çocukların hepatit B aşısı **doğumda** başlamalı ve 6 – 18 aylık olduklarında tamamlanmalıdır.
- 18 yaşa kadar daha önce aşılanmamış çocuk ve adölesanlar aşılanmalıdır.

Erişkinler

- Bütün **HBV enfeksiyon riski** altındaki erişkinler aşılanmalıdır. Bunlar:
 - enfekte kişilerin cinsel temaslıları,
 - diğer erkeklerle cinsel ilişkide bulunan erkekler,
 - enjeksiyon yoluyla uyuşturucu kullananlar,
 - birden fazla cinsel eşi olanlar,
 - kronik karaciğer ve böbrek hastaları,
 - insan kanıyla temas olasılığı olan işlerde çalışanlar,
 - HBV ile enfekte kişilerle aynı evde yaşayanlar,
 - Gelişimsel özürlü kişiler için olan kurumların hastaları ve bu kurumların personeli,
 - hemodiyaliz hastaları,
 - hepatit B nin çok görüldüğü ülkelere seyahat edenler,
 - HIV enfeksiyonu olan kişiler.
- Bunların dışında HBV enfeksiyon riskinden korunmak isteyen herkes aşılanabilir.

4. Kimlere hepatit B aşısı yapılmalıdır?

- **Ekmek mayasına karşı veya hepatit B aşısının bileşenlerinden birine karşı** hayati tehdit eden allerjik reaksiyon gelişen kişilere hepatit B aşısı uygulanmamalıdır. Herhangibir ciddi allerjiniz varsa sağlık görevlisine söyleyin.
- **Daha önceki bir hepatit B aşısından sonra** allerjik reaksiyon gelişen kişilere sonraki dozlar yapılmamalıdır.
- Aşı tarihinde orta veya ağır derecede hastalığı olan kişilerin iyileşmesi beklenmeli ve aşı ertelenmelidir.

Sağlık görevliniz bu önlemler hakkında size daha fazla bilgi verebilir.

Aşısız kadınlar hamileliklerinde aşılanabilir.

5. Hepatit B aşısının riskleri

Hepatit B aşısı çok güvenli bir aşıdır. Hepatit B aşısı yapılan birçok kişinin hiçbir problemi olmaz.

Aşıyla ilgili **küçük problemler** bildirilmiştir:

- aşı yapılan yerde 1 veya 2 gün süren ağrı (4 kişiden yaklaşık 1 inde)
- 99.9°F ve daha yüksek ateş (15 kişiden 1 inde)

Şiddetli problemler çok nadirdir. Ciddi allerjik reaksiyon 1.1 milyon dozda bir kez olmaktadır.

Her zaman, bir aşının ilaçlara benzer şekilde şiddetli allerjik reaksiyonlar gibi ciddi problemlere neden olabileceği bilinmelidir. Ancak hepatit B aşısının ciddi yan etkilere veya ölüme neden olma riski oldukça düşüktür. ABD de 100 milyondan fazla kişiye hepatit B aşısı yapılmıştır.

6. Orta veya şiddetli bir reaksiyonda neler olur ve ne yapılmalıdır?

Nelere bakmalıyım?

- Ciddi allerjik reaksiyon, yüksek ateş veya alışılmadık davranış gibi olağandışı her durum. Ciddi allerjik reaksiyonların belirtileri solunum sıkıntısı, seste boğukluk veya wheezing, deride kabarıklıklar, solukluk, halsizlik, kalbin hızlı atması veya baş dönmesi olabilir.

Ne yapmalıyım?

- Bir doktor çağırın veya hemen aşı yapılan kişiyi doktora götürün.

- Doktorunuza ne olduğunu, ne zaman olduğunu ve aşının uygulandığı zamanı söyleyin.
- Doktorunuz, hemşireniz veya sağlık biriminizden reaksiyonu bildirmek için Aşı Yan Etki Rapor Sistemi'nin (VAERS) formunu doldurmalarını isteyin.
Veya kendiniz www.vaers.hhs.gov web adresinden veya **1-800-822-7967** nolu telefonda VAERS'i arayarak bildirimde bulunun.
VAERS tıbbi danışmanlık sağlamaz.

7. Ulusal Aşı Zararları Giderme Programı

Sizde veya çocuğunuzda aşıya karşı ciddi bir reaksiyon olduğunda, zarar görenlerin tıbbi bakım giderlerini ödemelerine yardımcı olacak bir federal program vardır.

National Vaccine Injury Compensation Program hakkında ayrıntılı bilgi için 1-800-338-2382 yi arayın veya programın web sitesini www.hrsa.gov/vaccinecompensation ziyaret edin.

8. Daha çok bilgiyi nereden alabilirim?

- Doktorunuza veya hemşirenize sorun. Size aşı paketleri içindeki açıklamaları verebilirler veya diğer bilgi kaynaklarını önerebilirler.
- Mahalli veya eyalet sağlık birimini arayın.
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC) ile temas kurun:
 - **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** arayın
 - veya CDC nin:
www.cdc.gov/ncidod/diseases/hepatitis
www.cdc.gov/vaccines
www.cdc.gov/travel
web sitelerini ziyaret edin.

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
Centers for Disease Control and Prevention
National Immunization Program

Hepatitis B – (Turkish) (7/18/07)
Translation provided by Mustafa Kozanoglu,
MD, and Murat Serbest, MD, of Adana, Turkey